

Dansk Skoleforening
for Sydslesvig e.V.

Resultataftale 2018

mellem

Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V.

og

Sydslesvigudvalget

1. Indledning

Denne resultataftale er indgået mellem Sydslesvigudvalget og Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V. Resultataftalen omfatter Dansk Skoleforening for Sydslesvigs virke i perioden 1. januar 2018 til 31. december 2018, jf. § 5 stk. 2 i lov om Sydslesvigudvalget og tilskudsordninger på undervisningsministerens område for det danske mindretal i Sydslesvig.

I aftalen er der formuleret konkrete resultatmål for Skoleforeningen baseret på foreningens egne formulerede formål og målsætninger. Samtidig er der fra Sydslesvigudvalget lagt en overordnet ramme for de økonomiske vilkår inden for hvilke Skoleforeningen skal opfylde resultataftalen.

Resultataftalen indgås for at sikre, at prioriteringen af tilskuddet fra Sydslesvigudvalget sker på et så oplyst grundlag som muligt, og for at udbrede kendskabet til Skoleforeningens virke.

Resultataftalen er ikke retligt bindende. Ifølge lov om Sydslesvigudvalget og tilskudsordninger på undervisningsministerens område for det danske mindretal i Sydslesvig har Skoleforeningen alene driftsansvaret for egen virksomhed.

2. Præsentation af Dansk Skoleforening for Sydslesvig

2.1 Formål

Dansk Skoleforening for Sydslesvig har til formål at drive dansk pædagogisk virksomhed for det danske mindretal i Sydslesvig og for de med mindretallet samarbejdende frisere. Dansk Skoleforening for Sydslesvigs virksomhed er en del af det danske folkeliv i Sydslesvig, og dens daginstitutioner og skoler tjener den danske befolkningsdel. Skolerne og daginstitutionerne skal føre eleverne og børnene ind i dansk sprog og kultur. Sproget i foreningen og i dens institutioner er dansk.

Skolesystemet organiseres og skolearbejdet tilrettelægges på en sådan måde, at skolerne som anerkendte skoler ("staatlich anerkannt") er berettiget til at give karakterer, gennemføre oprykningsbeslutninger og afholde eksamina efter de for tilsvarende offentlige skoler gældende bestemmelser med de samme kvalifikationer og retsvirkninger, som kan opnås i tilsvarende offentlige skoler i Slesvig-Holsten.

Skolens sigte er desuden at fremme elevernes bevidsthed om samhørighed med den danske befolkningsdel i Sydslesvig og med det danske folk. Samtidig har skolen den opgave at dygtiggøre eleverne til at leve og virke i det tyske samfund.

2.2 Organisation

Retligt er Skoleforeningen underlagt tysk lovgivning. De skoleafslutninger, der kan opnås ved skolerne, er anerkendte i både Danmark og Tyskland. Skoleforeningen er en medlemsstyret forening. I skolekredsene vælges repræsentanter til Skoleforeningens Fællesråd, der igen vælger Skoleforeningens Styrelse. Næste valg af Fællesråd og Styrelse afholdes i 2020. Styrelsens formand er Udo Jessen. Desuden har hver skole og hver daginstitution et samarbejdsråd med valgte forældrerepræsentanter. Skoleforeningens daglige ledelse varetages af en direktion, ledet af direktør Lars Kofoed-Jensen.

2.3 Historie

Den 5. maj 1920 oprettede en kreds dansksindede forældre Dansk Skoleforening for Flensborg med det formål at sikre mindretallets børn dansk skolegang. I begyndelsen brugte foreningen sine kræfter på at oprette danske skoler i Flensborg. Senere omfattede arbejdet hele Sydslesvig.

I begyndelsen af 1920'erne kæmpede det danske mindretal for sin eksistensberettigelse og for sin ret til at drive danske skoler. Under nazismen i 1933-1945 havde det danske skolevæsen ligeledes vanskelige vilkår. I 1936 eksisterede 10 danske skoler med i alt cirka 1.000 elever. I foråret 1945 var elevtallet reduceret til under 500.

Efter afslutningen af 2. Verdenskrig oplevede de danske skoler en nærmest eksplosiv tilgang af elever. I 1949 blev den tyske forbundsrepublik oprettet, og efter vedtagelsen af Bonn-København-erklæringerne den 29. marts 1955 fandt elevtallene et mere normalt leje. De danske børnehaver og skoler har siden 1960'erne været præget af stabil tilgang.

Som følge af Skoleforeningens ønske om at skolernes afgangsbetinger og eksaminer skulle være ligestillet med tilsvarende offentlig tyske eksaminer opnåede vore skoler fra 1950'erne status som staatlich anerkante Ersatzschulen. Dette medfører samme rettigheder og pligter mht. dele af skoleloven, bekendtgørelser mm. Det gør sig især gældende ift. eksamensbestemmelser og skolestrukturen, idet offentlige tyske tilskud til anerkante Ersatzschulen er knyttet til lige netop dette. Muligheden for oprettelse af fællesskoler i Slesvig-Holsten fik derfor i 1990'erne stor betydning for Skoleforeningens pædagogiske udvikling til det system af fællesskoler, vi kender i dag.

På dagtilbudsområdet har Skoleforeningen siden kontinuerligt udbygget sit vuggestuetilbud. Siden 2013 er det lovmæssigt forankret, at forældrene har et krav om at få stillet en plads til rådighed. Denne Rechtsanspruch medførte at stat og kommuner foretog store investeringer i etableringen pladser for børn under tre år. I dag tilbyder ca. halvdelen af Skoleforeningens dagtilbud vuggestuepladser. Ventelister på ca. 250 børn under tre år er dog et tydeligt tegn på et eksisterende behov og kommende udfordringer.

2.4. Nøgletal

Skoleforeningen løser sin opgave ved hjælp af daginstitutioner, almindelige skoler samt gennem undervisning af voksne. Status for Skoleforeningens virksomhed:

- 45 skoler med ca. 5636 elever i skoleåret 2016/2017 (prognosticeret gennemsnitligt elevtal). To af disse skoler har en gymnasial overbygning
- 56 dagtilbud (status 1. juni 2017) med 2.399 børn (gennemsnitligt børnetal for kalenderåret 2017)
- 26 skolefritidsordninger (status 1. juni 2016)
- 14 heldagsskolefritidsordninger – HFO'er (status 5. juni 2017)
- 1 efterskole (Ladelund Ungdomsskole)
- 1 højskole (Jaruplund Højskole)
- 2 lejrskoler og 1 koloni for børnehaverbørn
- Voksenundervisning

Tabel 1. Det samlede børnetal 2009 – 2017 (Dagtilbudsområdet)

(Samlet børnetal, årsgennemsnit)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antal børn	1973	2049	2074	2088	2088	2.115	2.212	2.288	2.399
Årsværk pædagoger	136,2	140,8	145,0	147,3	150,6	162,5	185,2	193	208,5
Årsværk pædagog-medhjælpere	135,6	136,0	137,5	136,5	139,9	147,0	159,8	160,5	185,4

Tabel 2. Skoleområdet*Skoleområdet**Elevtallet opgøres på to måder:**a) Et årligt (finansår) gennemsnitstal med henblik på elevtilskud fra delstaten og beregningen af taxametertilskuddet fra Danmark.**b) Elevtal opgjort per 1.9. med henblik på nøgletal i forbindelse med ressourcetildeling for et skoleår.**Disse to værdier er ikke umiddelbart sammenlignelige.***Tabel a.** *Elevtalsudviklingen for skoleområdet angives som det samlede gennemsnitlige årlige elevtal for grundskolens 1.-4. klasse og fællesskolens 6.-13. årgang (inklusive den gymnasiale overbygning)*

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Samlet elevtal	5.588,00	5.564,25	5.651,99	5.639,58	5.662,66	5.673,17	5.678,08	5.682,92	5.680,42

Tabel b. *Nedenstående nøgletal for klassekvotient og elev/lærer ratio er beregnet på grundlag af elevtal per 01.09. i det respektive år.*

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 ¹
1.-10. klasse	4896	5000	5054	5053	5074	5102	5027	5083	5096
Klassekvotient ²	17,7	18,7	18,8	19,0	18,5	18,7	18,8	19,4	19,2
Elev/lærer ratio		12,5	12,78	12,9	12,8	12,8	12,7	12,9	12,8
Årsværk ⁴			471,85	464,36	467,75	464,94	467,00	453,99	457
Gymnasier 11.-13. årgang	670	636	613	622	664	673	690	699	674
Årsværk		82,2	81,9	79,6	81,3	81,1	85,1	84	77,7
Elever per årsværk ³		7,7	7,5	7,81	8,2	8,3	8,1	8,3	8,67

¹ prognose² eksklusive elever i læringsgrupper³ eksklusive ledelsestid og timebank⁴ hele skoleområdet**Tabel 3. Fritidstilbud på skoleområdet (Samlet børnetal, årsgennemsnit)**

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antal børn i alt	626	677	687	696	747	780	1.211	1270	1369
Antal børn i SFO	626	677	687	696	747	780	719	770	801
Antal børn i HFO							492	500	568
Årsværk pædagoger SFO+ HFO	3,9	2,3	3,4	3,7	5,2	6,3	6,5	10,75 ³	9,78 ³
Årsværk Pædagogmedhjælpere SFO + HFO	23,9	25,9	27,2	28,6	29,7	30,9	31,1	38,55 ³	44,29 ³
Andre i HFO (TAP-personale)							0,77	0,77	0,77
Andre i HFO (instruktører, antal timer)							0,54	1,7	1,11

³ samlet tal - SFO og HFO

Tabel 4. *Oversigt over kursustimer og deltagere på skoleområdet*

Skoleår	Skoleforeningens kursustimer	Deltagere på Skoleforeningens kurser	Deltagere på eksternt udbudte kurser
2010/2011	147	153	37
2011/2012 ¹	201	214	136
2012/2013	153	204	166
2013/2014	338	428	67
2014/2015	412	401	70
2015/2016	404,5	537	107
2016/2017	424	740	67

Tabel 5. *Oversigt over kursustimer og deltagere på dagtilbudsområdet*

Børnehaveår	Skoleforeningens kursustimer	Deltagere på Skoleforeningens kurser
2010/2011	162	284
2011/2012	245	259
2012/2013	263	336
2013/2014	384	545
2014/2015	376	649
2015/2016	342	796
2016/2017	519	696

Tabel 6. *Udviklingen i tilskuddet fra den danske stat (Sydslesvigudvalget) inkl. anlægstilskud¹ i € (2017-prisniveau)*

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Drift	43.559.316	43.237.374	43.706.418	43.861.228	43.852.606	44.064.800	
Anlæg	1.588.322	1.107.176	1.510.500	1.510.500	1.500.000	1.630.872	
I alt	45.147.638	44.344.550	45.216.918	45.371.728	45.352.606	45.695.672	

¹ eksklusive projektmidler

3. Økonomi

Til løsning af opgaveporteføljen havde Dansk Skoleforening i 2016 indtægter for i alt [114,2] mio. Euro, jf. herunder:

Table 7. Skoleforeningens regnskab fordelt på udgiftstype¹

Område	Udgifter i alt (€)	Andel af samlede udgifter	Offentlige tilskud fra Tyskland (€)	Andel offentlige tilskud Tyskland	Øvrige indtægter (€)	Andel øvrige indtægter	Andel DK (€)	Andel DK
Skoler 1.-10. årgang	60.773.998	54,0	33.141.114	54,5	312.676	0,5	27.320.208	45,0
Gymnasier 11.-13. årgang	11.618.380	10,3	4.325.423	37,2	112.112	1,0	7.180.845	61,8
Børnehaver og vuggestuer	26.182.598	23,3	12.464.719	47,6	5.795.735	22,1	7.922.144	30,3
SFO'er	1.559.610	1,4	207.877	13,3	629.083	40,3	722.650	46,3
HFO'er	623.852	0,6	33.125	5,3	95.819	15,4	494.908	79,3
Centralforvaltningen	6.398.135	5,7	40.044	0,6	1.478.665	23,1	4.879.426	76,3
Tilskud til efterskoleophold i Danmark	200.366	0,2	0	0,0	0	0,0	200.366	100,0
PPR	886.984	0,8	0	0,0	0	0,0	886.984	100,0
Center for Undervisningsmidler	893.118	0,8	0	0,0	0	0,0	893.118	100,0
Ladelund Ungdomsskole kostskoleafdelingen	206.324	0,2	0	0,0	44.604	21,6	161.720	78,4
Ungdomskollegiet	715.419	0,6	0	0,0	92.896	13,0	622.523	87,0
Jaruplund Højskole	1.307.635	1,2	75.000	5,7	722.696	55,3	509.939	39,0
Feriekolonien Hjerpsted	178.956	0,2	0	0,0	59.168	33,1	119.788	66,9
Lejrskoler Rendbjerg Vesterled	307.120	0,3	0	0,0	112.176	36,5	194.944	63,5
Voksenundervisning	350.595	0,3	84.490	24,1	194.933	55,6	71.172	20,3
Feriebørnsrejser	149.848	0,1	0	0,0	0	0,0	149.848	100,0
driftsudgifter boliger og nedlagte institutioner	239.390	0,2					239.390	100,0
I alt	112.592.328	100,0	50.371.792	44,7	9.650.563	8,6	52.569.973	46,7

¹Pensionsydelse lærere og pædagoger er blevet fordelt på de enkelte områder hvor de tilhører.

4. Konkrete mål og bevillinger for Skoleforeningens arbejde i 2018

Det fremgår af Sydslesviglovens § 13, at driftstilskud til dagtilbuds- og skolevirksomhed efter en resultataftale ydes som et eller flere grundtilskud, der er fastsat i aftalen, og som taxametertilskud, der ydes ud fra objektive kriterier fastsat i aftalen. Tilskuddet til Skoleforeningen ydes både på skole- og gymnasieområdet og på dagtilbudsområdet som et taxametertilskud per barn/elev. Tilskuddet til voksenundervisningen ydes som grundtilskud.

Til løsning af opgaverne under 4.1 dagtilbudsområdet, samt den almindelige drift af området, modtager Skoleforeningen et aktivitetsafhængigt taxametertilskud på 4.725 € per barn. Taxameteret er fastsat under hensyntagen til det samlede loft over bevillingsniveauet i resultataftalen, og kan maksimalt udgøre 11.623.500 € svarende til et antal på 2.460 børn.

Til løsning af opgaverne under 4.2 skoleområdet, samt den almindelige drift af området, modtager Skoleforeningen et aktivitetsafhængigt taxametertilskud på 5.710 € per elev. Taxameteret er fastsat under hensyntagen til det samlede loft over bevillingsniveauet i resultataftalen, og kan maksimalt udgøre 32.261.500 € svarende til 5650 årselever.

Til løsning af opgaverne under 4.4 Voksenundervisningsområdet samt den almindelige drift af områderne, modtager Dansk Skoleforening for Sydslesvig et grundtilskud på 615.500 €.

Der er i denne aftale fastsat et loft over de samlede tilskud, således at der maksimalt kan ydes et tilskud fra Sydslesvigudvalget på

44.500.000 € (331.970.000 kr.)

4.1 Dagtilbudsområdet

4.1.1 Institutionerne

Skoleforeningen råder over 56 dagtilbud (status 1. juni 2017), der varierer meget i størrelse og omfatter institutioner med mellem én til seks grupper, det vil sige 20 til 120 børn. På nuværende tidspunkt tilbyder 32 dagtilbud pladser til børn i alderen under tre år (status 1. juni 2017). I 2007 har Engelsby Børnehave i Flensborg kunnet åbne Skoleforeningens første vuggestuegruppe med i alt 10 pladser og siden hen kontinuerligt udbygget vuggestuetilbuddet Sydslesvig rundt.

I dag tilbyder i alt 32 dagtilbud pladser for børn i alderen 0-3 år med samlet 533 normerede pladser. Ventelister er dog fortsat lange og vi sætter derfor løbende skrap fokus på at kunne etablere flere pladser.

Det pædagogiske arbejde i daginstitutionerne bygger på Skoleforeningens formålsparagraf, de pædagogiske læreplaner, retningslinjerne for dagtilbud i delstaten Slesvig-Holsten og det forpligtende sprogarbejde med obligatorisk sprogregistrering og -vurdering. Skoleforeningen har sat fokus på en vedvarende opkvalificering af det pædagogiske personale i daginstitutionerne, heriblandt videreuddannelsen af institutionernes ledende medarbejdere. Der udbydes et omfattende kursusprogram, der suppleres med eksterne kursustilbud fra især professionshøjskolerne i Danmark.

For at synliggøre merværdien i det faglige og kollegiale fællesskab, der styrker den enkelte leders selvudvikling af lederrollen og kompetencer, sættes der i den kommende periode fokus på, sammen med lederne at revidere formålsbeskrivelsen for dagtilbuddenes 8 ledernetværk. Skoleforeningens pasningstilbud for de 0-3 årige har eksisteret i godt 10 år. Som bekendt har Danmark en lang tradition inden for vuggestueområdet og en høj belægningsgrad sammenlignet med andre lande. I 2018 vil vi sætte mere fokus på at inddrage dansk vuggestueforskning i forbindelse med kurser og pædagogiske

arrangementer og lade vores pædagoger italesætte og reflektere over egen pædagogisk praksis i arbejdet med de mindste.

4.1.2 Evt. øvrige forpligtelser

Til pædagoger, der optjener ret til tysk pension, ydes der en supplementspension, når disse fratræder normerede stillinger ved Skoleforeningen for at gå på pension. Supplementspensionen skal sikre pædagogen en samlet pension, som vedkommende kunne forvente at få efter danske pensionsprincipper. Tilsagnet herom er givet af Socialministeriet i 1954.

4.2 Skoleområdet

4.2.1 Undervisningsområdet

Skolen er et værdifuldt bidrag til barnets og den unges dannelse og derfor skal skolen udvikle undervisnings- og læringsmiljøet, så det støtter eleverne i deres dannelsesproces. Børn og unge i Sydslesvig vokser op i en flersproget kontekst, hvor sproget i dagtilbud, skoler og fritidstilbud er dansk. Samtidig skal de dygtiggøres til at deltage i det tyske samfund og til at kunne begå sig i en globaliseret og digitaliseret verden. På vestkysten vil frisisk for mange desuden være et tredje sprog. Målet er derfor at opnå så høj en sproglig kompetence som mulig, da sproget på mange måder er nøglen til den enkeltes læring. Derudover er det danske sprog også en særlig identitetsmarkør for barnet og den unge i det danske mindretal i Sydslesvig.

Ud over tilegnelsen af faglige kompetencer skal undervisningen jf. Skoleforeningens vedtægter i alle fag således bidrage til, at eleverne udvikler personlige kompetencer samt overordnede lærings-, social- og sprogkompetencer. Skolerne er dannelses- og uddannelsesinstitutioner for det danske mindretal i Sydslesvig og for de med mindretallet samarbejdende frisere. Skolen skal ifølge vedtægterne gøre eleverne fortrolige med dansk og tysk kultur, ligesom den skal skabe rammer for, at eleverne kan udvikle nysgerrighed og forståelse for værdien af kulturel mangfoldighed, forståelse for vigtigheden af at tage ansvar for et bæredygtigt miljø samt aktivt medborgerskab.

Skoleforeningen driver 45 skoler med elever fra 1.-10. årgang. Skolerne er underlagt tysk skolelov, og der er 9 års skolepligt. Skolerne følger den slesvig-holstenske skolestruktur med en grundskole fra 1.- 4. klassetrin, fællesskole fra 5.-9. hhv. 10. klassetrin og gymnasial overbygning 11.-13. klassetrin. Ved otte skoler er der tilknyttet læringsgrupper for elever med generelle indlæringsvanskeligheder 1.-9. klassetrin. Skoleforeningens aktuelle læseplaner tager udgangspunkt i tilsvarende danske og slesvig-holstenske læreplaner. I 2018 afsluttes arbejdet med udviklingen af nye læreplaner ved Skoleforeningen, hvorefter der vil blive gennemført et større implementeringsarbejde ift. kursusvirksomhed. De nye læreplaner ligger i form og indhold så tæt op ad de danske læreplaner – forenklede Fælles Mål – som muligt. Læreplanerne for fagene knytter an til det pædagogiske arbejde, som dagtilbuddet ud fra pædagogiske læreplaner er forpligtet på. Læreplanerne er derfor også på tværs af fagene en ledetråd for skolens pædagogiske arbejde fra vuggestue til gymnasium ved Skoleforeningen.

På fællesskolerne kan eleverne tage en afsluttende eksamen efter 9. klasse (ESA - Erster allgemeinbildender Schulabschluss) og en afsluttende eksamen efter 10. klasse (MSA - Mittlerer Schulabschluss). Studentereksamen opnås på gymnasierne efter 13 års skolegang. Eksaminerne er anerkendt både i Tyskland og i Danmark.

Med skoleåret 2016/2017 er der på skoleområdet ifm. inklusionsindsatsen blevet ansat flere skolepædagoger der skal give systemstøtte til lærerteams.

Skoleforeningen udbyder videreuddannelseskurser i eget regi og den benytter sig af eksterne kursusudbydere fortrinsvis i Danmark og her i særlig grad UCérnes efter- og videreuddannelses tilbud.

Gymnasier 11.-13. årgang

De gymnasiale overbygninger er placeret på fællesskolerne ved Duborg-Skolen i Flensborg og A. P. Møller Skolen i Slesvig. I gymnasiets overbygning gives en fortsat almindennende undervisning, som tillige giver det nødvendige grundlag for videregående studier. De gymnasiale overbygninger er statslig anerkendte ifølge den slesvig-holstenske skolelov og fører til "allgemeine Hochschulreife" i Tyskland og samtidig en dansk studentereksamen. Skoleforeningens læseplaner tager udgangspunkt i tilsvarende danske og slesvig-holstenske læseplaner. Ud over de nævnte fællesskoleafdelinger, tilfører de øvrige danske fællesskoler i Sydslesvig elever til gymnasiernes overbygning efter en fastlagt struktur med to gymnasiedistrikter. I skoleåret 2017/18 (per 1.9.) har 697 elever skolegang på gymnasiernes overbygning.

Undervisningen i gymnasiets overbygning er struktureret som profilgymnasium med udgangspunkt i skoleloven for Slesvig-Holsten. Eleverne vælger en profil for deres skolegang på gymnasiet. Med baggrund i Styrelsens beslutning om, at mindretallets unge skal have samme tilbud, som eleverne i den offentlige skole, tilbydes der på A. P. Møller Skolen og Duborg-Skolen undervisning i samtlige fem profiler, den sproglige, den naturvidenskabelige profil, den samfundsfaglige, den æstetiske profil og idrætsprofilen.

Ledelse

Skolelederen har den pædagogiske og administrative ledelse af skolen. Skolelederen udøver sin virksomhed i samarbejde med de ansatte.

Det betyder at, skolelederen

- *løbende skal udvikle sine ledelseskompetencer i overensstemmelse med nye krav og udfordringer*
- *skal følge det pædagogiske arbejde i de enkelte klasser bl.a. ved at tage del i lærernes undervisning*
- *fremmer faglig og pædagogisk udvikling og samarbejdet mellem lærerne og giver vejledning*
- *virker for skolens udvikling, herunder for udvikling af fælles værdier og normer på skolen*

4.2.2 Fritidstilbud på skoleområdet

Skoleforeningens første skolefritidsordning (SFO) åbnede i 2002. Siden har aktivitetsområdet for skoleeleverne udviklet sig til et attraktivt og efterspurgt tilbud med alsidige læringsmiljøer efter den skemalagte undervisning. Fritidstilbuddene er i dag organiseret ved skolefritidsordninger (SFO) på grundskolerne og ved heldagsskolefritidsordninger (HFO) på fællesskolerne samt på de skoler, der har udstationerede fællesskoleklasser på 7. og 8. klassetrin. I skoleåret 2016/2017 omfatter fritidstilbuddene i alt 39 forskellige ordninger. I skoleåret 2017/2018 er tallet 40 ordninger.

Efterspørgsel efter fritidstilbud er fortsat stigende og viser en tendens til et øget behov for en udvidelse af åbningstiderne. Fritidstilbuddenes lokaler befinder sig først og fremmest på skolerne. Ordningerne skaber sociale fællesskaber på tværs af klassetrin og støtter elevernes lektielæsning, danner rammen om varierende aktiviteter og leg og udbyder frivillige pædagogiske sprog- og kulturaktiviteter som en integreret del af skolens arbejde.

Fritidstilbuddene fungerer desuden som bindeled mellem skole og danske foreningstilbud i lokalområdet. Målsætningen er bl.a. at give børnene mulighed for udvikling og trivsel inden for trygge rammer og omgivelser, at styrke børnenes selvværd, at lære børnene at tilrettelægge deres egen fritid samt at erkende og formulere egne behov. Til indfrielsen af målene bestræber Skoleforeningen sig på vedvarende at opkvalificere fritidstilbuddenes pædagogiske medarbejdere.

4.2.3 Øvrige institutioner

Ladelund Ungdomsskole (kostafdelingen)

Ladelund Ungdomsskole er en almen efterskole efter dansk forbillede, men under tysk lovgivning. Den har elever på alle niveauer i 7., 8. og 9. klassetrin. Skolen er fortrinsvis for elever fra de danske skoler i Sydslesvig. Dog har skolen enkelte elever fra Danmark. Til skoleåret 2017/18 er der tilmeldt 52 elever.

Skoleår	2011/12	2012/13	2013/14	2014/2015	2015/2016	2016/17	2017/18 ¹
Antal elever	51	60	59	58	61	56	52

¹Prognose

Ungdomskollegiet

Siden 1955 har der været et skolehjem i Flensborg, dog blev det nuværende Ungdomskollegiet først taget i brug den 23. oktober 1971. Der kan optages fjernboende danske skole- og gymnasieelever samt andre unge fra Sydslesvig, der er under uddannelse i Flensborg. Herudover tilbydes pladser til elever, som, efter indstilling fra skolerne eller Pædagogisk Psykologisk Rådgivning, kan have gavn af et ophold på kollegiet. Ungdomskollegiet har plads til 64 elever.

Skoleår	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18 ¹
Tilmeldte elever logi	51	54	54	52	47	49	40
Tilmeldte elever spiseordning	12	5	7	2	2	2	2

¹Prognose

4.2.4 Evt. øvrige forpligtelser

Lærere m.fl. og pædagoger med dansk statsborgerskab optages i Pensionsfonden af 1951, når de ansættes ved Skoleforeningen. Når disse medarbejdere går på pension, og bliver boende i Sydslesvig, udbetaler Skoleforeningen pensionen efter Pensionsfondens retningslinjer. Undervisningsministeriet har senest i 1994 bekræftet tilsagnet om, at Skoleforeningen over sine budgetmidler yder et særligt sydslesvigsk tillæg på 10 % til lærernes tjenestemandspension fra Pensionsfonden af 1951 under forudsætning af, at pensionisten har fast bopæl i Sydslesvig. Dette beløb udgjorde i 2016 ca. 980.000 €.

4.3 Center for Pædagogik

Skoleforeningen ønsker at styrke og målrette den brede indsats vedr. den tidlige og systemiske støtte ift. børn og unges læring og trivsel. Derfor formulerede Skoleforeningen i februar 2017 en ny samarbejdsmodel med Center for Pædagogik. Formålet er at styrke udviklingen af Skoleforeningens pædagogiske opgaver og indsatser på tværs af:

- decentrale og centrale enheder
- fagprofessioner
- afdelingerne i forvaltningen

Center for Pædagogik (CfP) er primært en samarbejdsmodel, som både skal mobilisere viden og sikre videndeling og samarbejde mellem alle Skoleforeningens aktører i forhold til den pædagogiske og psykologiske udvikling og læring på hele 0-18-årsområdet. CfP er en samarbejdsmodel, der bygger på en netværks- og teamstruktur, der forbinder den lokale institution og forvaltningen mere effektivt. Med CfP får netværks- og teamstrukturen en forpligtende strukturel forankring. CfP's struktur sikrer direktionen tættest mulig styring af de pædagogiske indsatser via team- og netværksstrukturen og via videndeling og informationsudveksling i en koordineringsgruppe i CfP.

Netværks- og teamstrukturen

Udviklingen i Skoleforeningen sker først og fremmest decentralt ude institutionerne. For at sikre en videns- idé- og erfaringsudveksling mellem institutionerne indbyrdes og Dagtilbuds- og Skole- og Gymnasiekontoret er der etableret ledernetværk på både skole- og dagtilbudsområdet. Ud fra CfP-modellen sammensættes opgaveteams af ressourcepersoner, der er valgt ud fra faglige kvalifikationer. Teamsene agerer selvstyrende og arbejder ud fra en centralt stillet rammesætning, der er aftalt før processtart. Således formuleres der formål og mål for opgaven, ligesom der estimeres et ressourceforbrug og laves en tidsplan. Teamsenes ledelsesmæssige og udviklingsmæssige forankring er direktionen.

Center for Pædagogik samler forskellige centrale udviklings- og ressourcestøtteenheder med funktionerne under CfU, PPR, skoleområdets fagkonsulenter, PLC (pædagogiske læringscentre e. skolebibliotekstjenesten) kursusadministrationen og Rejsekontoret.

4.3.1 Center for Undervisningsmidler (CfU)

Center for Undervisningsmidlers overordnede formål er at fungere som skolernes og dagtilbudsområdets ressource- og udviklingscenter mht.

- Udlån af læremidler til inspiration, forberedelse og undervisning
- Formidling af viden om læremidler
- Udlån af pædagogiske materialer til inspiration og forberedelse til projekter og lærings- og udviklingsforløb
- Faglig, didaktisk vejledning med pædagogiske fagkonsulenter
- Pædagogiske læringscentre (PLC)
- Fagfaglige og pædagogiske eftermiddage
- Møde/kursusfaciliteter

Antal udlån på skolebibliotekerne ved de danske skoler i Sydslesvig	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Dansk Centralbiblioteks (DCB) udstationerede samlinger	193.724	174.068	164.837	165.058	181.164	166.701
Skolernes egne skolebibliotekssamlinger	38.258	33.436	33.212	34.588	38.595	34.582
Skolernes egne samlinger af taskebøger og klassesæt	60.663	54.725	52.722	49.858	48.941	46.499
Udlån fra alle samlinger	292.645	262.229	250.771	249.504	268.700	247.782
Udlån pr elev per år på de danske skoler i Sydslesvig	2011	2012	2013	2014	2015	
Kun DCB og skolernes egne skolebibliotekssamlinger	45,2	40,5	38,1	38,5	42,5	39,0
Alle udlån foretaget via skolebibliotekerne	51,6	46,4	43,7	43,7	47,0	43,4

4.3.2 Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR)

PPR rådgiver og vejleder dagtilbud, skoler og forældre om psykologiske og pædagogiske forhold.

PPR foretager psykologiske og pædagogiske undersøgelser og udarbejder skriftlige rapporter med anbefalinger. PPR yder specialpædagogisk bistand til elever med læse-stave-vanskeligheder og behov for specialundervisning.

PPR er desuden en aktiv aktør i forbindelse med implementeringen af Skoleforeningens inklusionspolitik og inklusionsindsatser på institutionerne med det formål at styrke og fremme et godt læringsmiljø for alle. Der er til denne indsats pr. 1. september 2016 ansat 9 skolepædagoger ved PPR med inklusionsopgaver 1. til 4. klassetrin i henhold til bevilligede offentlige midler om ”Schulische Assistenz”.

PPR yder rådgivning og vejledning til børn og unge med behov for specialpædagogisk støtte inden for områderne generelle indlæringsvanskeligheder, autisme, udviklingshæmmede, sproglig udvikling, social-emotionel udvikling.

I den sammenhæng arbejder PPR sammen med undervisningsministeriet i Kiel omkring anerkendelse af specialpædagogisk behov. I april 2017 blev der indgået en aftale mellem undervisningsministeriet i Kiel og Dansk Skoleforening for Sydslesvig og PPR samarbejder nu også med ”Landesförderzentren” i forhold til rådgivning og vejledning inden for områderne hørelse, syn og fysisk-motorisk udvikling.

Desuden er PPR’s medarbejdere aktive i forskellige sammenhænge, f.eks. læseindsatser, udvalgs- og udviklingsarbejde, forældremøder, videreuddannelse m.v. og vedligeholder og udbygger netværk og samarbejde med både danske og tysk samarbejdspartnere.

Efter ansøgning om offentlige midler blev der pr. 1. maj 2012 ansat 3 skolesocialarbejdere med tjeneste ved PPR. De tre skolesocialarbejdere betjener 5 skoler i de tre amter uden for Flensborg By, og formålet er at styrke børn og unge med behov for særlig støtte inden for sociale, kognitive og personlighedsmæssige områder.

Aktivitetsniveau på skoleområdet:

Skoleår	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17 ¹	2017/18 ²
Nyindstillinger	266	242	239	222	186	199	240
heraf med vanskeligheder i hovedfagene dansk-tysk-matematik	173	162	166	114	92	118	135
heraf med adfærdsvanskeligheder	47	33	29	23	15	17	30
heraf med indlærings-og adfærdsvanskeligheder	30	12	51	15	15	15	25
heraf forældrehenvendelser	16	35	73	60	58	51	50
Kontrolundersøgelser	343	434	148	269	209	221	250

¹Pr. 01.06.2017

² Prognose

Aktivitetsniveau på dagtilbudsområdet:

Skoleår	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17 ¹	2017/18 ²
Indstillinger	111	107	92	97	35	54	85
heraf skolemodenhedsundersøgelser	48	52	41	42	12	12	20
heraf med adfærdsvanskeligheder	28	13	17	17	19	21	25
heraf grundet i andre årsager	15	34	22	6	5	18	20
heraf afklaring af forudsætninger	20	8	26	41	19	18	20

¹Pr. 01.06.2017

² Prognose

Bemærkning:

Der kan være angivet flere årsager til indstilling. Bemærk at nedgang i indstillingerne fra dagtilbuddene. – bl.a. undersøges kan-børn ikke længere af PPR. Skoleleder træffer beslutning i samråd med dagtilbuddene.

4.3.3 Rejsekontoret

Rejsekontoret er Skoleforeningens servicekontor for pædagogiske rejse-, feriebørns-, udvekslings-, efterskoleaktiviteter fortrinsvis mellem Danmark og Sydslesvig. Rejsekontoret samarbejder med Grænsforeningen i Danmark om projektet Sydslesvigske Børns Ferierejser, som arrangerer ferieophold og udvekslingsrejser i Danmark og i Sydslesvig. Rejsekontoret samarbejder også med Efterskoleforeningen i Danmark omkring efterskoleophold i Danmark og i Sydslesvig. Derudover fungerer Rejsekontoret som servicekontor for lejrskoler og kolonier samt for danske skoleklasser, der er interesseret i at besøge Sydslesvig.

Efterskoleophold i Danmark

Hvert år vælger en række elever at tage på et efterskoleophold i Danmark. Efterskoleopholdene finder som regel sted på 9. eller 10. klassetrin. En del elever vælger at tage på efterskole efter at de har afsluttet deres skolegang ved Skoleforeningen. Andre elever vælger at fortsætte deres skolegang ved Skoleforeningen når efterskoleopholdet er færdigt. Et efterskoleophold giver den unge et autentisk indblik i dansk sprog og kultur, som det tales og leves i dagens Danmark. De personlige bånd som knyttes til jævnaldrene unge i Danmark under et efterskoleophold, er med til at styrke de unge sydslesvigeres danske identitetsdannelse. Skoleforeningen yder tilskud til et efterskoleophold efter gældende danske satser. Elever fra Sydslesvig, der er danske statsborgere eller elever, der har forældre der arbejder i Danmark modtager tilskud direkte fra den danske kommune og er ikke medtaget i tabellen nedenfor. I 2016 havde Skoleforeningen kendskab til minimum 35 af disse elever på efterskole i Danmark.

Elever på efterskole

Skoleår	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/17	2017/18 ¹
Antal elever	32	44	35	34	50	58	41	33	59
Samlet støttebeløb (i kr.)	1.127.120	1.738.690	1.333.780	1.440.650	2.159.550	2.435.663	1.674.489,56	1.316.384	2,343,016

¹ Prognose

Lejrskolerne Rendbjerg og Vesterled

Lejrskolerne giver skolerne mulighed for ophold op til en uge med skoleklasser. Opholdene styrker fællesskabet og trivsel mellem børnene og mellem børn og voksne. Læringsmæssigt styrkes kendskabet til og oplevelsen af dansk natur og kultur.

Skoleår	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18 ¹
Lejrskolen Rendbjerg antal elever	475	614	562	407	413	510	626	522	500
Lejrskolen Vesterled antal elever	750	564	880	714	854	1.003	814	892	820

¹ Prognose

Hjerpsted Feriekoloni

I Hjerpsted Feriekoloni tilbydes børn i børnehavealderen ophold på fem til otte dage. Kolonien er en vigtig og traditionsrig del af mange sydslesvigske børns børnehavetid. Koloniopholdene styrker børnenes fællesskabsfølelse og trivsel og danner rammen om oplevelser af dansk natur, sprog og kultur.

Sæson	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antal børn i Hjerpsted Feriekoloni	844	830	807	843	835	878	842	805

4.4 Opgørelse af aktivitet

Beregningsforudsætningerne for taxametertilskuddene under 4.1 og 4.2 bygger på de seneste elev- og børnetalsprognoser fra Skoleforeningen, samt udgifterne de to seneste regnskabsår. Senest den 10. december 2017 skal Skoleforeningen fremsende de endelige gennemsnitlige elev- og børnetal til Sydslesvigudvalgets sekretariat med påtegning fra Skoleforeningens revisor. Såfremt de endelige tal viser, at Skoleforeningen har fået udbetalt for meget i taxametertilskud inden for de enkelte områder, skal midlerne tilbagebetales til Undervisningsministeriet. Tilbagebetalingen kan ske som en regulering af den fra Undervisningsministeriet udbetalte månedlige rate. Antal årselever og antal børn i daginstitutionerne beregnes som et gennemsnit af skolernes og institutionernes månedlige opgørelser af elever henholdsvis af tilmeldte børn i daginstitutionerne.

4.5 Voksenundervisningsområdet

4.5.1 Jaruplund Højskole

Jaruplund Højskole har en vedtægtsbestemt profil, som definerer et kursustilbud, der grundlæggende er almindendannende voksenundervisning til fremme af dansk sprog og kultur i Sydslesvig. Samtidig har højskolen til opgave at udbrede kendskabet til det danske mindretal og grænselandets historie ud over at øge kendskabet til vores tyske nabo og fastholde en dansk-nordisk samhørighedsfølelse.

År	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 ¹
Antal årselever	21,35	23,78	22,16	22,45	28,29	31,9	22
Antal gæster	2.444	2.013	2.950	2.365	4.217	3.472	3.500

¹prognose

I 2017 lykkedes det ikke at få danske og sydslesvigske elever nok til at få oprettet et langt kursus – som vægter tungt i årselevopgørelsen. Der forventes en udviklingsperiode på måske flere år inden det endelig kan afgøres om de lange kurser har en fremtid. Til gengæld har skolen flere besøgende og flere kortere kursusaktiviteter end nogensinde før – så på trods af nedgangen i årselever synes skolen inde i en meget positiv udvikling.

4.5.2 Folkeoplysende virksomhed ved "Dansk Voksenundervisning i Sydslesvig"

Dansk Voksenundervisning i Sydslesvig har til opgave at tilbyde folkeoplysende undervisning for voksne i emner og fag af interesse til gavn for egen personlig udvikling. Voksenundervisningens øverste organ er et repræsentantskab, som består af repræsentanter for danske organisationer og institutioner i Sydslesvig, samt for de med disse samarbejdende friserer. Blandt repræsentantskabet vælges et voksenundervisningsnævn på 7 medlemmer som fungerer som forretningsudvalg for repræsentantskabet.

Administrativt og budgetmæssigt er den danske voksenundervisning placeret under Dansk Skoleforening for Sydslesvig, der ansætter administrationssekretæren for voksenundervisningen.

År	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 ¹
Undervisningstimetotal	7549,41	6637,34	7268,66	7873,80	7.327,03	7275,23	8.000
Antal deltagere	4352	4129	4235	4836	4.320	4.557	4.000
Antal kurser	405	374	398	455	414	401	400
Andel danskkurser (sæsonberegning)	69 % (10/11)	67 % (11/12)	66 % (12/13)	68 % (13/14)	66 % (14/15)	67% (15/16)	70% (16/17)

¹ prognose

4.6 Daglig ledelse og administration

Skoleforeningens daglige ledelse udgøres af en direktion bestående af 6 medlemmer. En række fælles administrative funktioner er samlet i en central forvaltning med i alt 66 medarbejdere, svarende til 61,4 årsværk. Center for Pædagogik har med sine centrale funktioner en tæt tilknytning til Direktionen og forvaltningen med i alt 21 medarbejdere, svarende til 16,6 årsværk. Derudover er der ved CfP tilknyttet fem fagkonsulenter og en faglig medhjælper, som alle samtidig også har en undervisningsforpligtigelse på skoler. Foruden at være foreningens sekretariat består Centralforvaltningen organisatorisk af

- *Direktionen*
  - Udvikling, planlægning, organisering, ledelse af og tilsyn med Skoleforeningens institutioner
  - Skolemyndighed på områder, hvor Skoleforeningen er bundet af offentligretlige bestemmelser
  - Foreningens forretningsførende organ, herunder varetagelse af arbejdsgiverfunktioner
  - Skoleretlige og forvaltningsretlige forhold samt arbejdsforhold
  - Interessevaretagelse og informationsopgaver over for danske og tyske myndigheder
  - Samarbejde med nationale og europæiske foreninger og organisationer som varetager opgaver og interesser inden for pædagogik og uddannelse
  - Tilskudsansøgninger ved kommuner, amter, delstaten Slesvig-Holsten, Tyskland og Danmark
  - Personaleansvarlig for medarbejdere i forvaltningen
- *Skole- og Gymnasiekontoret*
  - Ressourcetildelingen og styring af skoleområdet inkl. gymnasieområdet o heldagsskoleområdet
  - personaleansvarlig for lærere m.fl.
- *Dagtilbudskontoret*
  - ressourcefordeling og styring af dagtilbudsområdet
  - personaleansvarlig for det pædagogiske personale i institutionerne
- *Personalekontoret*
  - personaleadministration,
  - personalejura,
  - funktioner over for driftsrådet
  - strategiplaner
- *Økonomiafdelingen*
  - overordnet økonomistyring
  - fælles lønbogholderi
  - central bogholderifunktion

- *Teknisk Afdeling*
  - styring af anlægs- samt vedligeholdelsesopgaver
  - centralt indkøb af energi,
  - ressourcefordeling på pedel- og rengøringsområdet
  - sikkerhedskontroller,
  - styring og koordinering af kørsel til og fra dagtilbud og skoler
  - personaleansvarlig for teknisk-administrativt personale (pedeller, køkkenpersonale, buschauffører, rengøringsassistenter, håndværkere)

- *IT-kontoret*
  - drift og videreudvikling af IT-infrastrukturen
  - ressourcefordeling og -koordinering til køb af hardware
  - strategisk udvikling af Skoleforeningens IT

4.7 Organisationens procesmål og resultatmål

4.7.1 Procesmål

Opgave	Mål	Proces
Digitalisering - teknisk	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alle institutioner skal have tilstrækkelig god internettilgang 2. Alle institutioner og medarbejdere skal have tilstrækkelige redskaber 3. Alle børn og unge har adgang til passende udstyr 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Det beskrives hvilke tiltag der måtte være nødvendige for at opnå tilstrækkelig god internettilgang på alle institutioner – såfremt det kræver særlig støtte udarbejdes ansøgninger. 2. Det kortlægges hvordan man kunne sikre tilstrækkelige redskaber til alle institutioner og medarbejdere 3. Det kortlægges hvilke modeller der kunne tænkes til udstyr til vore børn og unge
Digitalisering - pædagogisk	Der findes en samlet strategi for indlæring og omgang med digitale værktøjer og indhold	Et digitaliseringsteam kommer med første skabelon til overordnet pædagogisk strategi – denne strategi høres i alle relevante sammenhænge med henblik på mere detaljeret udvikling
Kontakten til Danmark	Der finder en systematisk, relevant kontakt med Danmark sted for alle aldersgrupper af børn og for alle grupper af ansatte	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gennem forespørgsler til alle samarbejdsråd kortlægges eksisterende kontakter. 2. Samarbejdsrådene aktiveres med henblik på lokal udvikling af kontakten til Danmark 3. Mulighederne for systematisk samarbejde med de sønderjyske kommune afsøges og der opstilles en handleplan for de næste tre år.

Matematik	Der findes en sammenhængende strategi for udviklingen af matematiske kompetencer fra vuggestue til studenterhue	Et matematik team kommer med første udkast til en strategi og den første handleplan med henblik på hvad der skal til for at kunne opstille og implementere en ”matematik-plan” fra vuggestue til studenterhue.
Reorganisering af PPR	Reorganiseringen af Skoleforeningens samlede ressource- og støttefunktioner sikrer hurtigere, mere fleksible og den målrettede indsats for børn og unge med særlige behov – dette gælder både ift. enkelte indsatser og for hele grupper på dagtilbuds- og skoleområdet.	<p>2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • PPR yder sparring og vejledning for at fremme en inkluderende praksis fra 0-18 år. PPR byder ind med viden på 0-6 års området samt viden om tværfaglige samarbejdspartnere i de enkelte kredse og byer. • Dagtilbudsområdet tilstræber at uddanne flere resursepersoner som understøtter trivsel & sundhed i dagtilbud både i 2018 og i 2019 • På to fællesskoler er der indrettet ressource teams. Der arbejdes med kompetenceløft i fællesskoleområdet med emnet ”de professionelle læringsfællesskaber”. De inkluderende handleplaner er implementeret på dagtilbuds- og skoleområdet. • Inklusionsindsatsen og PPR’s virksomhedsplan er tema til Fælles Lederkonferencen 2018. <p>2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De to fællesskolekredse er koblet på ressource teamet <p>2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reorganiseringen af PPR på hele 0-18 årsområdet er implementeret ved Skoleforeningen.

4.7.2 Resultatmål

Opgaver	Resultatkrav	Resultatmål	Målopfyldelse
Kontakten til Danmark på skoleområdet	Rejsekontoret udbygger i samarbejde med Grænseforeningen og Efterskoleforeningen de forskellige tilbudspakker	<p>Hvert SydslesvigCrew har modtaget to besøgshold fra DK</p> <p>5 elever fra DK tager deres frivillige 10. klassetrin på en fælleskole i Sydslesvig</p> <p>5 skolers 7 klasser tager i mod projektet 24- timer på efterskole.</p>	

Opgaver	Resultatkrav	Resultatmål	Målopfyldelse
Reorganiseringen af ressource- og støtteordningerne på skoleområdet	Ved at etablere ressourceteams gennem fleksibel og målrettet støtte på skolerne forventes en større kvalificeret indsats for elever og elevgruppe med særlige behov. Ressourceteamsene arbejde tæt sammen med PPR.	På to fællesskoler er der indrettet ressourceteams. I efteråret 2018 er skolekredsen koblet på ressourceteamet	
Fleksibel udskoling	Ved at elever med særlige behov har 3 fremfor 2 udskolingsår sikres flere elever muligheden for at opnå afslutningseksamen ESA – hovedskoleeksamen. Fleks-klassen er et dualt skoleforløb, der kobler undervisnings og praktikforløb.	Der er etableret fleks-klasser i regionerne Husum, Slesvig og i Flensborg.	
Forpligtende ledernetværk	I forlængelse af de i 2017 reviderede ”ansvars- og kompetenceområder for Dagtilbudsledere og souschefer” ser team Dagtilbud i 2018 frem til sammen med lederne at optimere videndeling institutionerne imellem og at lederne styrkes i at udnytte hinandens resurser således at der videreudvikles <i>kollektive handlinger</i> – revideringsprocessen skal muliggøre opbakning ift. netværksgruppernes selvledelsesprocesser	At formålsbeskrivelsen er revideret til udgangen af 2018 og indgåede netværksreferater afspejler opstarten af <i>kollektive handlinger</i> på tværs af netværksgrupperne.	
Fortsat etablering af vuggestuepladser	Skoleforeningen arbejder fortsat på at imødekomme det store pladsbehov på 0-3 årsområdet	10 pladser i Kiel Pries – forventes færdig i marts 2018. 20 pladser i Nibøl og 15 pladser i Satrup forventes afsluttet i slutningen af 2018. Tarp – fortsætter udviklingen af et helhedskoncept for Tarp (op til 19 nye pladser)	

Opgaver	Resultatkrav	Resultatmål	Målopfyldelse
		(dagtilbud/SfO/Skole) Husum – der tilsigtes en opstart for udviklingen af en udvidelse af børnehaven med evt. to aldersintegrerede grupper (op til 18 nye pladser) At Humtrup og Aventoft Børnehave bliver til én institution i Vimmersbøll - projektet er kørende	
0-3 års læring	At pædagogerne reflekterer over hvordan små børn lærer og hvordan pædagogerne arbejder med deres læringsforståelser i praksis i dagtilbuddene.	At udbyde et kursusforløb, der både giver inputs på nyeste forskning samt skal facilitere pædagogernes egne forståelser. At udbyde en pædagogisk 0-3 års ” <i>læringsmesse</i> ” sammen med det pædagogiske personale. At team dagtilbud i slutningen af 2018 og starten af 2019 på baggrund af relevant kursus- og videndelingsinputs anskaffer nye materialer på 0-3 års til dagtilbudssamlingen på CfU.	
Duborg-Skolen	Ombygning af Kjær og Richter bygningen, nybygning af en scienceafdeling på sportshallen og sanering af Dahl bygningen.	Ombygningen af Kjær og Richter bygningen og nybygning af en scienceafdeling på sportshallen skal være afsluttet og indrettet og tages i brug. Start af sanering af Dahl bygningen.	
Helhedskoncept Sild	Under forudsætning af at finansieringen er sikret påbegyndes tilbygning, ombygning og sanering af skolen.	Licitationen af første byggeafsnit skal være afsluttet og projekteringen af hele skolen skal være afsluttet.	
Vimmersbøl	Der skal udvikles og omsættes et helhedsprojekt for Vimmersbøl.	Projekteringen skal være afsluttet.	
Treneskolen og Tarp børnehave	Der skal udvikles en masterplan for dagtilbud og skole i Tarp.	Der skal findes en overordnet placering for skole, dagtilbud og foreningsvirke.	
Overenskomst på gymnasieområdet	Det tilsigtes at forhandlingerne om en overgangsoverenskomst afsluttes og at den træder i kraft.	Forhandlingerne skal være afsluttet og, under forudsætning af at overgangsoverenskomsten stemmes hjem ved urafstemning, træde i kraft til skoleåret 2018/19.	

Opgaver	Resultatkrav	Resultatmål	Målopfyldelse
Overenskomst på dagtilbudsområdet	Det tilsigtes at en ny overenskomst træder i kraft.	Forhandlingerne er afsluttet, dog går overenskomsten først til underskrift, når alle overenskomster inden for forhandlingsfællesskabet er afsluttet og under forudsætning af at overenskomsten stemmes hjem ved urafstemning. Forhandlingsfællesskabet består af lærernes fagforening DLS og pædagogernes fagforening BUPL. Overenskomsten skal træde i kraft til skoleåret 2018/19.	
Overenskomster på lærerområdet	Det tilsigtes at forhandlingerne om en overgangsoverenskomst afsluttes og at den træder i kraft.	Forhandlingerne skal være afsluttet og, under forudsætning af at overgangsoverenskomsten stemmes hjem ved urafstemning, træde i kraft til skoleåret 2018/19.	

4.8 Oversigt over tilskuddets fordeling

Tilskuddets fordeling på de enkelte områder fremgår af tabellen herunder. Det bemærkes, at Skoleforeningen hvad grundtilskuddene angår, har ret til at overføre midler mellem de enkelte områder.

Områdenummer	Områdenavn	Tilskud 2018	Tilskudstype
4.1	Skoleområdet Herunder gymnasieområdet, skolefritidsordninger, tilskud efterskoleophold, PPR og CfU (andelsmæssig 90 %), Ungdomskollegiet, Ladelund Ungdomsskole, lejrskolerne, ferie børnsrejser, administration (andelsmæssig 75 %), pensionsforpligtelser (andelsmæssig 60 %)	32.261.500 €	Taxametertilskud ¹
4.2	Dagtilbudsområdet Herunder koloni for børnehavebørn Hjerpsted, PPR og CfU (andelsmæssig 10 %), administration (andelsmæssig 25 %), pensionsforpligtelser (andelsmæssig 40 %)	11.623.500 €	Taxametertilskud ¹
4.4	Voksenundervisningsområdet	615.000 €	Grundtilskud
	I alt	44.500.000 € (331.970.000 kr.)	

¹ For så vidt angår de taxameterstyrede tilskud, er der tale om det maksimale beløb, som tilskuddene kan udgøre. Er den gennemførte aktivitet mindre end forudsat i budgetteringen, vil de samlede tilskud være mindre.
Der kan flyttes midler fra skoleområdet til dagtilbudsområdet og omvendt.
Der kan flyttes 10 % fra skoleområdet til dagtilbudsområdet.
Der kan flyttes 20 % fra dagtilbudsområdet til skoleområdet.

Der kan flyttes midler mellem voksenundervisningsområdet og de to taxameterstyrede områder.
Der kan flyttes 200.000,00 € mellem de taxameterstyrede områder og voksenundervisningsområdet.

5. Bevilling, resultatvurdering, regnskabsaflægning

5.1 Samlet økonomisk ramme for 2018 – betingelser og vilkår

Sydslesvigudvalget yder i 2018 til Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V. en række taxametertilskud og grundtilskud, der samlet set maksimalt kan udgøre

44.500.000 € (331.970.000 DKK)

5.2 Udbetaling

Tilskuddene til Dansk Skoleforening for Sydslesvig afholdes af § 20.84.01. Tilskud til Danske Kulturelle anliggender i Sydslesvig. Sydslesvigudvalget har med denne resultataftale fastsat en øvre grænse for driftstilskud til Skoleforeningen indenfor den på finansloven afsatte ramme. Dansk Skoleforening for Sydslesvig modtager et samlet tilskud som udbetales månedsvist forud i 12 lige store rater.

I henhold til Sydslesviglovens § 12 stk. 7 skal Skoleforeningen senest to uger forud for de enkelte tilskudsudbetalinger til sekretariatet fremsende en bekræftelse på, at aktiviteten fortsat er i overensstemmelse med de i aftalen indeholdte mål og resultatkrav.

5.3 Ikrafttrædelse

Aftalen træder i kraft den 1. januar 2018 og løber indtil den 31. december 2018, hvor aftalen ophører med mindre andet aftales. Efter enighed mellem aftalparterne kan der justeres i aftalens opgaver i aftaleperioden. Jf. Sydslesviglovens § 21 har Dansk Skoleforening for Sydslesvig pligt til at indberette opståede ændringer i dets virke, der har betydning for, om støtten anvendes eller vil blive anvendt til formålet, til Sydslesvigudvalget og kulturministeren. Overordnet gælder det, at resultatkravene og resultatmålene er udtryk for 100 % af Skoleforeningens aktiviteter, og er således ikke alene baseret på tilskuddene fra Sydslesvigudvalget. Som følge deraf vil evt. ændringer i den samlede økonomiske ramme have indflydelse på graden af målopfyldelse.

5.4 Resultatvurdering og opfølgning

Dansk Skoleforening for Sydslesvig skal for 2018 til Sydslesvigudvalget og Kulturministeriet udarbejde og fremsende en årsrapport, herunder et årsregnskab samt et revisionsprotokollat, med oplysninger om tilskuddet fra Kulturministeriets anvendelse senest 1. juni 2019 i henhold til bekendtgørelse om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer m.v., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget. Sammen med årsregnskab og revisionsprotokollat indsendes ledelsens stillingtagen. Ledelsens stillingtagen skal være underskrevet af ledelsen. Af ledelsens stillingtagen skal det fremgå, hvordan ledelsen forholder sig til revisors eventuelle anbefalinger og kritiske bemærkninger i revisionsprotokollatet for det pågældende år.

Kulturministeren afgiver en opfølgingsrapport til Sydslesvigudvalget om de modtagne årsrapporter med en vurdering af, om driftstilskuddet er anvendt i overensstemmelse med udvalgets afgørelse, jf. Sydslesviglovens § 19. Den samlede målopfyldelse drøftes på et årligt møde mellem Sydslesvigudvalget og bestyrelsen for Dansk Skoleforening for Sydslesvig. Drøftelsen tager særlig sigte på vurderingen af opfyldelsen af resultatkrav, hvor målopfyldelsen beror på en konkret og/eller skønsmæssig vurdering.

Halvårlig status

Som led i Sydslesvigudvalgets tilsyn skal Dansk Skoleforening for Sydslesvig derudover aflevere en halvårsstatus, som skal være Sydslesvigudvalget i hænde senest d. 15. juli 2018. Denne halvårsstatus skal indeholde en foreløbig afrapportering på de opstillede mål, samt på foreningens virke generelt.

6. Genforhandling

Genforhandling af aftalen kan finde sted ved væsentlige ændringer af det grundlag hvorpå kontrakten er indgået, når der foreligger væsentlig misligholdelse fra en af aftalparterne og i øvrigt når parterne er enige herom, jf. Sydslesviglovens bestemmelser herom.

7. Regnskab og revision

Årsrapport og revisionsprotokollat skal være forsynet med Styrelsen for Dansk Skoleforening for Sydslesvigs originale underskrifter. Årsrapporten udarbejdes i henhold til bekendtgørelse om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer m.v., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget.

7.1 Misligholdelse/opfølgning

Sydslesvigudvalget kan træffe afgørelse om tilskud helt eller delvis tilbageholdes, jf. Sydslesviglovens § 20 stk. 2.

8. Opsigelse

Opsigelse i forbindelse med misligholdelse af kontrakten kan ske med henvisning til § 20 i Sydslesvigloven.

Flensborg den 20. januar 2018

Anni Matthiesen
Formand for Sydslesvigudvalget

Udo Jessen
Formand for Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V.

Bilag 1: ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Årsrapporten for Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V. vil blive aflagt i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1594 af 14. december 2015 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer mv., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget.

Årsrapporten vil blive udarbejdet efter samme regnskabspraksis som de sidste år.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder afskrivninger og nedskrivninger.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde foreningen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå foreningen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning eller måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Den regnskabsmæssige værdi af materielle anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved normal afskrivning. Hvis dette er tilfældet, foretages nedskrivning til den lavere genindvindingsværdi.

RESULTATOPGØRELSEN

Indtægtskriterium

Foreningens indtægter består hovedsageligt af driftstilskud fra Undervisningsministeriet samt tilskud fra Tyskland. Driftstilskud indtægtsføres i de regnskabsår, hvortil disse fra tilskudsydernes side er bevilliget.

Tilskud til projekter indtægtsføres i takt med projekternes færdiggørelsesgrad og under hensyntagen til en eventuel egenfinansieringsandel.

Øvrige tilskud, der er øremærket til anskaffelse af aktiver modregnes i aktivets anskaffelsessum, med mindre der er tilknyttet særlige forpligtelser i relation til tilskuddet. I disse tilfælde passiveres tilskuddet og afvikles i takt med at forpligtelsen opfyldes.

Øvrige indtægter indregnes i resultatopgørelse i takt med at de indtjenes. Afgørelse af om indtægter anses for indtjent baseres på, hvorvidt der er indgået en forpligtende aftale, samt om ydelsen er leveret.

Omkostninger

Omkostninger omfatter omkostninger til undervisning, ejendomsdrift og administration fordelt på personaleudgifter, øvrige udgifter, afskrivninger mv.

Personaleomkostninger omfatter løn og gager, inklusiv pensioner samt andre omkostninger til social sikring mv. til foreningens medarbejdere. I personaleomkostninger er fratrukket modtagne godtgørelser fra offentlige myndigheder.

Periodisering

Udgifter og indtægter er henført til det regnskabsår, de vedrører, uden hensyn til betalingstidspunktet. Udgifterne er således medtaget i det år, hvor ydelsen modtages eller arbejdet præsteres. Indtægterne henføres til det år, hvori retten erhverves eller optjenes.

Skat

Foreningen er godkendt som almennyttig og er således ikke skattepligtig.

Ekstraordinære poster

Ekstraordinære indtægter og omkostninger indeholder indtægter og omkostninger, som hidrører fra begivenheder eller transaktioner, der klart afviger fra den ordinære drift, og som ikke forventes at være af tilbagevendende karakter.

BALANCE

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, driftsmateriel samt bus, traktorer mv. måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af den skønnede restværdi efter afsluttet brugstid. Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug

Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider og restværdi:

	Brugstid	Restværdi
Bygninger ekskl. grundværdier	50 år	0 %
Driftsmateriel, ejendomsdrift	5-10 år	0 %
Bus, traktorer mv	5-10 år	0 %

Småanskaffelser med en kostpris på under 6.700 euro pr. enhed indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen i anskaffelsesåret.

Fortjeneste eller tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgspris med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under andre indtægter.

Værdipapirer

Værdipapirer måles til kostpris. I tilfælde, hvor kostprisen overstiger nettorealisationsværdien, nedskrives til denne lavere værdi.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-princippet. I tilfælde, hvor nettorealisationsværdien er lavere end kostprisen, nedskrives til denne lavere værdi.

Tilgodehavender

Tilgodehavender værdiansættes til pålydende værdi med fradrag af nedskrivninger til dækning af mulige tab opgjort på grundlag af en individuel vurdering af de enkelte tilgodehavender.

Periodeafgrænsningsposter, aktiver

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Midler, der forvaltes

Midler, der forvaltes, optages under henholdsvis langfristet eller kortfristet gæld afhængigt af forvaltningsperioden.

Andre hensatte forpligtelser

Hensættelser omfatter forventede omkostninger til pension og lønninger.

Gældsforpligtelser

Finansielle forpligtelser indregnes ved lånoptagelse til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte låneomkostninger. I efterfølgende perioder måles de finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente, således at forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden.

Lån ydet mod pant i foreningens ejendomme optages under langfristet gæld. For lån, ydet af den danske stat, er der ingen forældelsesfrister. Anlægstilskud fra tyske tilskudsgivere afskrives fra långivers side lineært over 25 år, men frigives først pantmæssigt efter 25 år. Foreningen indtægtsfører først tilskuddet på det tidspunkt, hvor pantet aflyses.

Gæld i øvrigt er målt til amortiseret kostpris svarende til nominal værdi.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post.

Hvis valutapositionen anses for sikring af fremtidige pengestrømme, indregnes urealiserede værdireguleringer direkte på egenkapitalen.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældens opståen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger.

PENGESTRØMSOPGØRELSEN

Pengestrømsopgørelsen viser foreningens pengestrømme for året samt likvider og træk på kassekredit ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme fra driftsaktivitet præsenteres indirekte med udgangspunkt i årets resultat, reguleret for ikke-kontante driftsposter samt ændring i driftskapitalen

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af anlægsaktiviteter.

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter optagelse af og afdrag på langfristet gæld.

Likvider omfatter likvide beholdninger samt træk på driftskrediten.